

Sørlandsleia Hyttefelt AS
Att. Asbjørn Aanonsen
sendt per e-post

Saksbehandler, innvalgstelefon
Arnstein Knutsen Engemyr, 37 01 75 88

Tvedestrand - Åstø/Øygardsliene - 91/2 - Svar på søknad om mellomlagring av masser - vurdering etter forskrift om klippeblåvinge som prioritert art

Statsforvalteren i Agder gir dispensasjon fra forskrift om klippeblåvinge som prioritert art til midlertidig lagring av masser på gnr./bnr. 91/2 som anvist i søknad. Dispensasjonen er hjemlet i § 8 i forskrift om klippeblåvinge som prioritert art (FOR-2011-05-20-522). Statsforvalteren stiller følgende vilkår til dispensasjonen:

- 1. Anleggsarbeidet må foregå i perioden 1. oktober og 15. april.**
- 2. Hvis man finner smørbukk på det aktuelle området, må disse forekomstene tas hensyn til i henhold til føringer i forskriften. Individuer av smørbukk skal ikke skades/ødelegges.**

Ved uforutsette komplikasjoner skal Statsforvalteren og ev. Statens Naturoppsyn (SNO) underrettes umiddelbart slik at situasjonen kan bli vurdert, avklart og fulgt opp av forvaltningsmyndighet.

Vi viser til oversendt søknad 21.1.2021 om dispensasjon fra forskrift om klippeblåvinge som prioritert art, FOR 2011-05-20-522, til mellomlagring av masser på gnr/bnr 91/2.

Vi vil presisere at dette er ikke en uttalelse etter plan og bygningsloven, men et vedtak etter forskrift for klippeblåvinge som prioritert art.

Bakgrunn

Det er søkt om dispensasjon til mellomlagring av masser i et område (IL2) som er regulert til industri/lager i reguleringsplan for Åstø - Øygardsliene. Areal avsatt til lager/industri er 2,1 daa. Innenfor dette arealet er det satt opp en større snekkerbygning og et lite sagbruk. Store deler av dette arealet består av sprengstein som er mer eller mindre planert.

Dispensasjonsbehov

Sørlandsleia hyttefelt AS henviser til pkt. 2, bokstav b i Miljødirektoratets vedtak datert 21.5.2015, og ber om dispensasjon fra dette punkt. I vedtaket til Miljødirektoratet står det følgende;

«Det er ikke tillatt å anlegge midlertidige fyllinger og lignende som overskrider veiens maksimalbredde på 6,0 meter.»

Statsforvalteren vurderer derimot tiltaket som frittstående og ikke direkte koblet til fremføringen av veien som nevnes over. Det er etter vår vurdering ikke behov for dispensasjon fra vedtaket til Miljødirektoratet fra 2015, men behov for dispensasjon fra forskrift om klippeblåvinge som prioritert art, hvor Statsforvalteren har forvaltningsmyndighet.

Juridisk grunnlag

Omsøkte tiltak innebærer fysiske inngrep i det økologiske funksjonsområdet for klippeblåvinge ved Åstø i Tvedestrand kommune. Tiltaket må derfor behandles etter Forskrift om klippeblåvinge (*Scolitantides orion*) som prioritert art (FOR-2011-05-20-522), heretter kalt forskriften.

Forskriften § 2 lyder:

«Formålet med forskriften er å ivareta klippeblåvinge i samsvar med forvaltningsmålet for arter i naturmangfoldloven § 5 første ledd.»

Videre står det i § 3 at *«enhver form for uttak, skade eller ødeleggelse av klippeblåvinge er forbudt. Som ødeleggelse regnes uttak, ødeleggelse eller skade av vertsplanten smørbukk (*Hylotelephium maximum*) i det økologiske funksjonsområdet for klippeblåvingen og andre handlinger dersom de er egnet til å skade, forstyrre eller på annen måte forringe individer av arten.»*

Naturmangfoldloven (nml.) § 5. (forvaltningsmål for arter) første ledd lyder:

«Målet er at artene og deres genetiske mangfold ivaretas på lang sikt og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Så langt det er nødvendig for å nå dette målet ivaretas også artenes økologiske funksjonsområder og de øvrige økologiske betingelsene som de er avhengige av.»

Forskriften § 4 første ledd, andre ledd, første og andre punktum, og tredje ledd lyder:

«Som økologiske funksjonsområde for klippeblåvinge regnes i forskriften artens leveområder.

I det økologiske funksjonsområdet for klippeblåvinge er bruk som tar hensyn til klippeblåvingens leveområder tillatt. Annen bruk er ikke tillatt.

Oppføring av nybygg og større tilbygg, masseuttak, utfylling og lagring av masser og skogplanting er forbudt.»

Dispensasjonsadgang

Statsforvalteren (tidl. Fylkesmannen) er forvaltningsmyndighet etter forskriften § 7.

Dispensasjonsadgangen fremgår av forskriften § 8, første ledd, første punktum:

«Fylkesmannen kan, etter søknad, gjøre unntak fra forbudene i § 3, § 4 annet ledd annet punktum og § 4 tredje ledd, i samsvar med naturmangfoldloven § 24 femte ledd.»

Naturmangfoldloven § 24, femte ledd lyder:

«Myndigheten etter loven kan gjøre unntak fra forskrift etter § 23 dersom det ikke forringer artens bestandssituasjon eller bestandsutvikling, eller dersom vesentlige samfunnshensyn gjør det nødvendig.»

Prinsippene i nml. §§ 8-12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, jf. nml § 7. Dette gjelder prinsippet om kunnskapsgrunnlaget (§ 8), føre-var prinsippet (§ 9), prinsippet om økosystemtilnærming og samlet belastning (§ 10), prinsippet om at

kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver (§ 11), og prinsippet om miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder (§12).

Statsforvalterens vurdering

Utfordringene i denne saken er knyttet til lagring av masser og arealbeslag. Arealet hvor massene ønskes lagret er regulert til industri/lager i reguleringsplan for Åstø - Øygardsliene. Areal avsatt til lager/industri er 2,1 daa. Bortsett fra et snekkerverksted og et lite sagbruk er store deler av arealet mer eller mindre planert av sprengstein.

Arealet regulert til lager/industri er ikke vurdert som særlig viktig for klippeblåvinge med tanke på forekomster av smørbukk, jf. Ecom sin rapport fra 2015. Nærliggende areal i øst er vurdert som et tidligere kjerneområde for klippeblåvinge, men dette arealet berøres ikke direkte av tiltaket. Representanter fra Statsforvalteren i Agder var på befaring 14.1.2021 i forbindelse med igangsettelse av vei til Sørlandsleia hyttefelt, men det var da snødekke som gjorde det vanskelig å lete etter eller påvise smørbukk.

Forskriften § 8 åpner for muligheten for å gi dispensasjon fra forskriften §§ 3 og 4, dersom tiltaket ikke forringer bestandssituasjonen eller bestandsutviklingen til klippeblåvinge, eller dersom vesentlige samfunnshensyn gjør det nødvendig, jf. nml § 24 femte ledd. Tiltaket er ikke å regne som en vesentlig samfunnsinteresse. Det kan derfor ikke gis dispensasjon ut fra vesentlige samfunnshensyn. Statsforvalteren har derfor kun anledning til å gi dispensasjon dersom tiltaket vurderes å ikke kunne forringe bestandssituasjonen eller bestandsutviklingen til klippeblåvinge.

Mellomlagring av masser kan potensielt skade klippeblåvinge ved at massene plasseres direkte på vertsplanten smørbukk. Det aktuelle området er benyttet til regulert arealformål lager/industri, slik at habitatet på stedet ikke er særlig egnet for smørbukk. Arealet preges av svært bratte fjellskrenter mot sør/sørvest med lite løsmasser og sprengstein i varierende størrelser.

Tiltaket vil ut fra ovenstående vurdering med overveiende sannsynlighet ikke medføre skade på smørbukk eller klippeblåvinge. Samlet belastning, jf. nml. § 10, tillegges derfor ikke vekt i saken.

Befaring på snødekt mark gjør det vanskelig å påvise forekomster av smørbukk. Skulle det påvises smørbukk vil skade på smørbukk i denne sammenheng vurderes som miljøforringelse, jf. nml. §11. Forekomster som ikke er kjent på det nåværende tidspunkt må tas hensyn til i henhold til føringer i forskriften. Når man skal håndtere masser, er det særlig viktig å aktiviteten ikke bidrar til innførsel av fremmede arter.

I forbindelse med lagring av masser er det rimelig å forvente aktivitet av store maskiner tilknyttet anleggsvirksomhet med påfølgende støv og støy. Støv kan legge seg som lag på omgivelsene, inklusive viktige planter tilknyttet klippeblåvingens livssyklus. For å begrense effektene av anleggsvirksomheten på viktige planter og klippeblåvinge i seg selv stilles det vilkår om at tiltakene blir utført utenfor vekstsesong og klippeblåvingens mest aktive periode, jf. nml § 12.

Konklusjon

Med bakgrunn i vurderingene over mener Statsforvalteren at tiltaket kan gjennomføres uten å skade/ødelegge forekomster av smørbukk. Tiltaket vil etter vår vurdering ikke forringe bestandssituasjonen og/eller bestandsutviklingen til klippeblåvinge i Tvedestrand. Statsforvalteren kan i henhold til forskriften § 8 og naturmangfoldloven § 24 femte ledd gi dispensasjon fra forskriftens §§ 3 og 4 til midlertidig lagring av masser som anvist i søknad.

Vedtak

Statsforvalteren i Agder gir dispensasjon fra forskrift om klippeblåvinge som prioritert art til midlertidig lagring av masser på gnr/bnr 91/2 som anvist i søknad. Dispensasjonen er hjemlet i § 8 i forskrift om klippeblåvinge som prioritert art (FOR-2011-05-20-522). Statsforvalteren stiller følgende vilkår til dispensasjonen:

1. Anleggsarbeidet må foregå i perioden 1. oktober og 15. april.
2. Hvis man finner smørbukk på det aktuelle området, må disse forekomstene tas hensyn til i henhold til føringer i forskriften. Individuer av smørbukk skal ikke skades/ødelegges.

Ved uforutsette komplikasjoner skal Statsforvalteren og ev. Statens Naturoppsyn (SNO) underrettes umiddelbart slik at situasjonen kan bli vurdert, avklart og fulgt opp av forvaltningsmyndighet.

Vedtaket kan påklages innen tre uker fra det tidspunktet underretning om vedtaket er kommet frem, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29.

En eventuell klage skal fremsettes for Statsforvalteren i Agder, jf. forvaltningsloven § 32. Vi gjør oppmerksom på retten etter forvaltningsloven § 18, jf. § 19, til å se sakens dokumenter.

Med hilsen

Ingunn Løvdal (e.f.)
miljøverndirektør

Arnstein Knutsen Engemyr
rådgiver
Miljøvernavdelingen

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:
Tvedestrand kommune
Miljødirektoratet

Postboks 38 4901 TVEDESTRAND
Postboks 7485 TRONDHEIM
5672
Torgarden